

2882

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 07.08.2023

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

Dünya, yaşanan küresel iklim değişikliği nedeniyle büyük bir tehdit altındadır. Ülkemizin de Akdeniz Havzası içinde bulunması nedeniyle iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer almaktadır. En önemli yutak alanları olarak kabul edilen ormanlar, küresel iklim değişikliği ile mücadelede kilit öneme sahiptir. Dünyada olduğu gibi, ülkemizde de kullanılabilir suların yarısını ormanlar karşılamaktadır. Bilim insanları, şu an su kıtlığı yaşayan ülkemizin 2040 yılında su fakiri ülkeler arasında olacağını belirtmektedir. Bu bağlamda, hızlı bir şekilde orman alanlarımızı artıracak politikalar hayata geçirilmesi gerekirken iktidarın sermayeyi destekleyen ve orman alanlarının tahribine yol açan tutumları anlaşılır gibi değildir. Anayasanın 56. Maddesi gereğince vatandaşlarımızın sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı mevcuttur ve bunu sağlamak devletin yükümlülüğüdür. Sağlıklı bir çevrenin en temel öğeleri ise; su, hava, yiyecek, barınak ve yaşama uygun bir çevredir. Bunların sağlanabilmesi içinse ormanların etkin şekilde korunup geliştirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla Anayasamız ormanların korunması ve genişletilmesi ile ilgili çok detaylı kurallar getirmiştir. Anayasamızın 169. Maddesi özetle; bütün ormanların gözetiminin devlete ait olduğu, ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemeyeceği, ormanların tahribine yol açacak siyasi propaganda yapılamayacağı, ormanı yakmak, yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçların genel ve özel af kapsamına alınamayacağı, yanan orman alanlarının yeniden ormanlaştırılacağı, buralarda başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamayacağı, devlet ormanlarının kanuna göre, devletçe yönetilip işletileceği, mülkiyetinin devrolunamayacağı, zaman aşımı ile mülk edinilemeyeceği ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu edilemeyeceği açık bir şekilde düzenlemiştir.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

Buna rağmen günlerdir, YK Enerji firması, birkaç yıllık kömür rezervi için Jandarma ve TOMA'ların korumasında Muğla'nın Milas ilçesi İkizköy mevkiindeki Akbelen Ormanı'nda maden sahasının genişletmek amacıyla ağaç kesimi yapmakta, Akbelen Ormanı'nı katletmektedir. Yetkililer tarafından tahribata göz yumulduğu gibi, güvenlik güçleri, ormanı korumaya çalışan köylülere ve çevrecilere karşı biber gazı ve tazyikli su ile müdahale etmekte olup vatandaşların yaralanmasına sebep olmakta ve onları gözaltına almaktadır. Diğer yandan ülkemizde ormanların tahribatı sadece Akbelen Ormanı ile de sınırlı değildir; 2012 yılından bu yana sadece elektrik nakil hatları için kesilen orman alanımız 78 bin hektarı geçmiştir. 2012-2022 yılları arasında 240 bin hektar ormanlık alan çıkan yangınlar sonucu kaybedilmiş, bunun yanında madencilik, enerji ve diğer kullanımlar için verilen izinlerle yüzbinlerce hektar ormanın tahrip edilmesinin önü açılmıştır. Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve Orman Kanunu'na eklenen Ek-16 hükmü ile, son yıllarda orman tahribatına neden olan uygulamaların kapsamı daha da genişletilmiştir. Bu hükme dayanılarak şu ana kadar 1.000 hektarın üzerinde orman alanımız, orman sınırları dışına çıkartılmıştır.

Tüm bu hususların Anayasamıza ve uluslararası anlaşmalarla ile yükümlüklerimizin bulunduğu Bern Sözleşmesi, Paris İklim Anlaşmasına aykırı olduğu açıktır.

Bu kapsamda;

1) Akbelen Ormanı'nın 24 Temmuz 2023 tarihinden bu yana Jandarma eşliğinde Limak Holding- IC Holding ortak iştiraki ile YK Enerji tarafından katledildiği Bakanlığınızca bilinmekte midir?

Biliniyorsa Anayasamızın 169. Maddesinde 'Bütün ormanların gözetimi devlete aittir ve ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez' denildiği halde bu hukuksuzluğa niçin müsaade edilmektedir? Bu katliam niçin durdurulmamaktadır?

2) Ormanların korunması hususunda Anayasa ve yasalar niçin ihlal edilmektedir? Akbelen Ormanı ile ilgili, Anayasayı ve yasaları ihlal eden kişiler hakkında herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Akıbeti nedir?

3) Anayasanın 169. Maddesi gereğince, devlet ormanları kanuna göre, devletçe yönetilip işletilir; mülkiyeti devrolunamaz, kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz. Şu hâlde, Akbelen Ormanı'nda kömür madeni ve taş ocağı açılmasına/genişletilmesine hangi gerekçe ile izin verilmiştir? Burada nasıl bir kamu yararı olduğu düşünülmektedir?

4) Akbelen'de beş yıldır kesilen ağaçların ve orman tahribatının ülkemize maliyeti ne olmuştur/ne olacaktır? Akbelen'den çıkartılacak kömürün ülkemize getirisi ne olacaktır?

5) Ayrıca Akbelen Ormanı'nda ağaç kesimine ilişkin ilgili firmaya Bakanlığınızca izin verilmiş midir? Verilmiş ise, kaç kez verilmiştir? Firmanın 7 Ekim 2021 tarihli başvurusuna ilave izin verilmiş midir? Verilmiş ise, yasal dayanağı nedir?

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

6) Anayasamızın 56. Maddesi gereğince çevreyi (dolayısıyla ormanı) korumak başta devletin görevi olmakla birlikte, tüm kurum ve kuruluşların ve aynı zamanda her bir vatandaşın hem hakkı hem de ödevidir. Bu bağlamda Akbelen'de yaşam alanlarını ve ormanı korumaya çalışan vatandaşlarımıza hangi yasal gerekçeyle müdahale edilmiştir? Bu hukuksuz müdahale gönüllü orman koruyucularına neden sahip çıkmadınız?

7) Su kıtlığı yaşayan bir ülke olduğumuz, 2040 yılında da su fakiri ülkeler arasında olacağımız ve Akbelen Ormanı'nın Bodrum ve Milas'ı besleyen en önemli su havzası olduğu Bakanlığınızca bilinmekte midir? Biliniyorsa, anılan bölgede şimdiden baş gösteren su krizinin çözümü için neler yapılması planlanmaktadır?

8) Son 21 yılda ülkemizde orman alanlarında maden ve taşocağı açılması için verilen ruhsat sayısı kaçtır? Bu ruhsatlar kaç yıllık/ nerelerde/hangi firmalara verilmiştir.

9) Maden ve taş ocağı ruhsatı verilen firmaların kaçının yabancı firmalarla ortaklığı bulunmaktadır?

10) Bugüne kadar orman alanlarında maden ve taş ocağı açılması yönünde verilen ruhsatlar karşılığında firmalardan alınan 'Taahhüt Sözleşmeleri' gereğince ülkemizde şu ana kadar toplam kaç hektar alan ormanlaştırılmıştır? Bu alanların uydu fotoğrafları kamuoyu ile niçin paylaşılmamaktadır?

11) Ülkemizde kapanmış olan maden ve taş ocağı alanları şu an ne durumdadır? Bu alanların tekrar kazanılması için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Bunların uydu fotoğrafları kamuoyu ile niçin paylaşılmamaktadır?

12) Kapanmış olan maden ve taş ocağı alanlarında işgal edilen yerler var mıdır? Varsa işgalciler kimlerdir? Bunlara karşı icra takipleri ve davalar açılmış mıdır?

13) Ekosistemin dengede kalabilmesi biyoçeşitliliğin korunmasına bağlıdır. Bakanlığınız, ülkemizdeki orman tahribatının biyoçeşitliliğe verdiği zararın tespiti yönünde bilimsel bir çalışma yapılmakta mıdır?

14) İklim krizi son yıllarda ülkemizde aşırı sıcaklık artışlarına, devasa orman yangınlarına, kuraklık, heyelan ve sellere yol açmakta, yıkıcı sonuçlara neden olmaktadır. Bakanlığınızca, ülkemizdeki orman tahribatının iklim kriziyle mücadeleye verdiği doğrudan ve dolaylı zararın toplam maliyet bugüne kadar hesaplandı? Bu yönde bir çalışmanız var mıdır?

15) Yetkililerce Paris İklim Anlaşması ve 2053 net-sıfır taahhüdümüz gereğince kömürden kademeli çıkış planlandığı ifade edilirken, diğer yanda halen kömür madenleri ve termik santraller açılmasına devam edildiğini görmekteyiz. Bu tutarsızlığın nedeni nedir?

16) Orman tahribatlarının önüne geçilmesi ve orman suçlarının ağırlaştırılması yönünde Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA